

ตลาดนัดเกษตรกร (Farmer Market) จังหวัดสุพรรณบุรี

๑. ชื่อโครงการ

ตลาดนัดเกษตรกร(Farmer Market)

๒. เหตุผลความจำเป็น

๒.๑ เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิตสินค้าสุขอนามัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภค โดยมีกระบวนการผลิตต่างๆ เช่น การผลิตการเกษตรที่ดี (GAP)การแปรรูปที่ดี (GMP)สินค้า Q สินค้าที่ปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์ชีวภาพ โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก เกษตรกรไม่มีแหล่งระบายผลผลิต ไม่มีสถานที่พบปะกันโดยตรงระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้ซื้อสินค้า ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางไม่มีอำนาจต่อรองในเรื่องราคาทำให้ผลผลิตเสียหาย ซึ่งเกษตรกรต้องรีบระบายผลผลิตภายในระยะเวลาจำกัด ส่งผลให้ราคาตกต่ำประสบภาวะขาดทุน

๒.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการผลิตให้แก่เกษตรกร ได้เห็นถึงความเดือดร้อนของเกษตรกรในช่วงดังกล่าว ดังนั้น การจัดหาสถานที่เพื่อให้มีสถานที่ในการพบปะกันระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้ซื้อสินค้า จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเหลือเพิ่มทางเลือกในการระบายสินค้าให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของรายได้ของเกษตรกรในท้องถิ่น ลดการสูญเสียของผลผลิตได้ โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่มีผลผลิตต่อรายไม่มากและไม่สามารถเข้าถึงตลาดได้ด้วยตนเอง ซึ่งต้องขายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลางที่มีความสัมพันธ์ไม่แน่นอนกับเกษตรกรผู้ผลิต ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้นกับเกษตรกร ดังนั้น การมีตลาดให้กับเกษตรกรรายย่อยก็จะเป็นการช่วยเกษตรกรไม่ให้ประสบกับภาวะขาดทุนได้ทางหนึ่ง เป็นการสร้างโอกาสให้แก่เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเป็นของตนเอง และเป็นการลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรด้วยไม่ต้องรวบรวมผลผลิตซึ่งมีจำนวนน้อยไปหาตลาดที่มีระยะทางไกลจากแหล่งผลิต จนทำให้ค่าใช้จ่ายต้นทุนในการขนส่งสูงขึ้น

๒.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน่วยงานที่ตั้งในพื้นที่จังหวัดทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนกลางในภูมิภาคต้องทำหน้าที่ให้เกษตรกรผู้ผลิตได้พบผู้บริโภคโดยต้องทำการบูรณาการร่วมกันจัดตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรกรที่

อยู่ในบริเวณเมืองเขตชุมชนที่เหมาะสม เป็นการขายตรงจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยในส่วนภูมิภาค สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด และสหกรณ์จังหวัด จะต้องเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการหาสถานที่เพื่อจัดตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรโดยต้องเป็นในลักษณะดำเนินการต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อให้สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับเกษตรกร ให้เกษตรกรที่ผลิตสินค้าคุณภาพมีแหล่งขายตรง (Direct Sale)

๓.๒ เพื่อเป็นแหล่งซื้อสินค้าคุณภาพสำหรับผู้บริโภค

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดตลาดนัด อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

๔.๒ กลุ่มบุคคล

๔.๒.๑ เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer และเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดที่ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ

๔.๒.๒ กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์กลุ่มวิสาหกิจ ที่ผลิตสินค้าคุณภาพได้รับรองมาตรฐาน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป (จ.สุพรรณบุรี เริ่มตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๗)

๖. สถานที่ดำเนินการ

ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แต่ละจังหวัดทั้งนี้โดยคณะกรรมการระดับจังหวัดร่วมกัน จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมโดยเป็นสถานที่ที่สามารถจอดรถได้ง่าย มีคนไปซื้อ เดินทางสะดวก หรือเป็นทางผ่านสายหลักสะดวก ทุกคนมองเห็นได้ง่ายหรืออาจเป็นสถานที่เดิมที่จัดทำอยู่แล้วนำมาบูรณาการร่วมกัน และจัดตลาดนัดอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดำเนินการและจัดตั้ง รวม ๓ แห่ง คือ

๑. ตลาดเกษตรกร ปิ่นน้ำมัน ปตท.เสียงเมือง (จุดแยกถนนสาย ๓๔๐ กับสาย ๓๕๗) เปิดจำหน่ายทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่ ๐๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.
๒. ตลาดเกษตรกร ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านหลัง (ติดถนนสาย ๓๔๐) เปิดจำหน่าย ทุกวันศุกร์ ตั้งแต่ ๐๗.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.
๓. ตลาดเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ (ติดถนนสาย ๓๔๐) เปิดจำหน่าย ทุกวันพุธและอาทิตย์ ตั้งแต่ ๑๓.๐๐ – ๒๐.๐๐ น.

๗. การดำเนินงานโครงการตลาดนัดเกษตรกร(Farmer Market)

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. จัดทำโครงการ	สป.กษ.
๒. ตั้งคณะกรรมการ ระดับกระทรวง	สป.กษ.
๓. กำหนด D Day เปิดตลาดนัดในเดือน ตุลาคม ๒๕๕๗ และให้จังหวัดจัดตลาดนัดอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	คณะกรรมการ ระดับกระทรวง

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
๔. จัดทำ โลโก้ และสโลแกน ของโครงการตลาดนัดเกษตรกร (Farmer Market)	คณะกรรมการ ระดับ กระทรวง
๕. บริหารจัดการตลาดนัด ๕.๑ ตั้งคณะกรรมการ ระดับจังหวัด ๕.๒ วางแผนการคัดเลือกสถานที่ที่มีศักยภาพ และมีความเหมาะสมเชิงการตลาดสำหรับ สินค้าเกษตรปลอดภัยที่ตั้งในเขตชุมชนเมืองมีประชาชนหนาแน่น มีศักยภาพการกระจายสินค้า เกษตรปลอดภัย ทั้งสถานที่ราชการ หรือเอกชน ๕.๓ วางแผนช่วงระยะเวลาการจัดการสินค้า ๕.๔ อำนวยความสะดวกทั้งเกษตรกรผู้ผลิตที่นำสินค้ามาจำหน่าย และผู้บริโภค รวมทั้ง การจัดหาเครือข่ายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และการแก้ไขปัญหา อุปสรรค	คณะกรรมการระดับ จังหวัด
๖. เตรียมพร้อมสถานที่จัดจำหน่าย โดยบูรณาการร่วมกับเอกชนที่ส่งเสริมการผลิต เพื่อกำหนดเกณฑ์คัดกรองเกษตรกรหรือ กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตสินค้าหรือผู้ประกอบการให้เข้ามาจำหน่ายในตลาดที่จัดไว้เป็นประจำ โดย จะต้องคำนึงถึงการจัดจำหน่ายสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก	คณะกรรมการระดับ จังหวัด
๗. จัดหาสินค้าเพื่อจัดจำหน่าย จัดหาสินค้าเพื่อจัดจำหน่ายที่เหมาะสม สะอาด ถูกสุขอนามัย โดยนำสินค้ามาจำหน่าย ตามฤดูกาล ทั้งผลผลิต สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ safety Level, GAP, อินทรีย์ หรือ คุณภาพ อื่นๆ โดยให้ความหลากหลายทั้ง พืช ปศุสัตว์ และประมงฯ	สหกรณ์.จว./เกษตร.จว./ ประมง.จว./ปศุสัตว์.จว/ กษ.จว.และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
๘. ติดตามประเมินผล ๘.๑ กำกับ ติดตามการดำเนินการตามโครงการอย่างต่อเนื่อง และรายงานต่อกระทรวง เกษตรและสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน ๘.๒ การประเมินผล	สนง.กษ.จว สศก.
๙. การประชาสัมพันธ์ ๙.๑ ส่วนกลาง ทุกส่วนราชการร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการ ๙.๒ หน่วยงานราชการ และเอกชนในจังหวัดร่วมประชาสัมพันธ์โครงการพร้อมจัดทำ ประชาสัมพันธ์ ณ ตลาดดังกล่าว ตลอดจนประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ให้อำเภอเพื่อให้ ประชาชนทั่วไปและผู้บริโภคได้รับทราบและอาจขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนที่สนใจ กิจกรรม	ทุกหน่วยงาน คณะกรรมการระดับ จังหวัด

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ส่วนกลาง

หน่วยงานหลัก สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร
 หน่วยงานสนับสนุน

๑. กรมปศุสัตว์
๒. กรมประมง
๓. กรมพัฒนาที่ดิน
๔. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๕. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
๖. กรมหม่อนไหม
๗. กรมการข้าว
๘. กรมวิชาการเกษตร
๙. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๑๐. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ส่วนภูมิภาค

หน่วยงานหลัก สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดและสำนักงานเกษตรจังหวัด

หน่วยงานสนับสนุน

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
๒. สำนักงานประมงจังหวัด
๓. สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
๔. สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด
๕. สำนักงานหม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
๖. ผู้แทนกรมการข้าวในเขตที่รับผิดชอบ
๗. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตรในเขตที่รับผิดชอบ
๘. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในเขตที่รับผิดชอบ
๙. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในเขตที่รับผิดชอบ

๙. ตัวชี้วัดการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวนเกษตรกรที่มาร่วมจัดจำหน่ายร้านในตลาด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการดำเนินการจัดการโครงการตลาดนัดเกษตรกร(Farmer Market)

๑๐. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

งบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีตลาดขายตรง เพื่อรองรับผลผลิตของกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นการสร้างเวที ที่ทำให้กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต และ ผู้บริโภค ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการในการผลิตและการบริโภค เพื่อเชื่อมโยงผู้ผลิตและผู้บริโภค นอกจากนี้ยังเป็นการรณรงค์และสนับสนุนการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพ ของประชาชนทุกระดับ และทุกวัยในราคาที่เป็นธรรมต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค